

מונולוג של ברנרד אנדרסון, אביה של אן פולארד

הסכם כלשהו. בישראל יש בחירות. אם העם בישראל ירצה שג'ונתן ואן ייצאו לחופשי — כך יהיה! התנאים להסכם כזה צריכים להיות מקובלים על כמה אנשים חשובים פה (בארצות-הברית). אין זאת אומרת, שרוב הציבור האמריקאי חייב לתמוך בכך. זוהי אמונתי היחידה.

ב־1985, לפני שהתפוצצה הפרשה, נראיתי צעיר לגילי. לא היתה לי שני רתישיכה אחת. מאז הודקנתי המון. לפני כן הפסקתי לעשן. מאז התחילה

חדשות. הבירור רק מכניס אותה עוד יותר ללחץ. בדרך-כלל, היא אדם מצידי, אבל בסטואציה זועזעת כזאת, מה שנותן זאת התיקונה.

אני עצמי מציאותי לחלוטין; אניני מצפה למאמה מהניירות שהגישו ריצ'רד וג'יימס הייבי לפני שבועיים (עבר מאז שבוע). אין שום סיכוי. היהודים האמריקאים ככלל לא רד צים לדעת על קיומם של אן וג'ונתן. הם אומרים: "פולארד — מי? מה לנו ולמרגלים?"

למחרת בערב, בליל-שבת, נעצרה אן. לפני-כן, כשעצרו את ג'ונתן, לקחו את כל חפציה האישיים, ובכללם תעודות שונות. אן התרצצה כל אותו היום לחפש עורך-דין. היא קיבלה המלצה על עורך-דין מסויים, אותו עורך-הדין היה עסקן, והמליץ על ריצ'רד הייבי (פרקליטו הנוכחי של ג'ונתן פולארד — ראה מיסגרת). היא ניסתה לראות את ג'ונתן במקום-מעצרו, אך נמנע ממנה. מדוע?

הקרה כשהייתי בלוס-אנג'לס. היום חמישי, ה־21 בנובמבר 1985. השעה היתה 8 בבוקר. הייתי אז מנהל יחסי-ציבור של חב' רתנפט. תיכננתי לסעוד ארוחת-בוקר עיסקית בקלאב מאוד אכסקלוסיבי המכונה, צחוק הגורל, "הקלאב של ג'ונתן". פתחתי את מכשיר-הטלוויזיה, ופיתאום ראיתי שם את ג'יי (כינוי-החיבה של ג'ונתן פולארד). המורד הוא שהייתי משוחח טלפנית

"ישראל תנורה לאיראן" חידע שסיימה פולארד!

הפרשה, שבתי לעשן הרבה (בחברתי הדליק, מדי פגיושה, סיגריה אחר סיגריה, ואף להשיג סיגריות נוס-

התיקונה היחידה שלי היא שיהיה הסכם בין ממשלות ישראל וארצות-הברית. הממשל בישראל חייב לעשות

בינתיים הושמה אן בצינוק למשך 95 ימים. היא היתה כבולה כל הזמן, וכשהובאה לפגישות עימי, הוכנסה ככלוב שנועד לרוצחיהם. לא איפשרו בינינו מגע גופני, אלא שוחחנו באמצעות טלפון.

רק אחרי שלושה חודשים יכולתי לראשונה, לנגוע בה. זה היה כשנלקחה לבית-החולים, כשמצבה החמיר. הרמתי את השמיכה ממיטתה, וזועזעתי גם שם היא היתה כבולה.

במשך כל אותה תקופה נמנע ממנה אור-שמש. היא גם לא ראתה אנשים.

מפני שלשם כך היה צורך בתעודת זהות, וזו נלקחה ממנה. בין שאר חפציה האישיים, עליידי אנשי האף-בי-אי, לבסוף נזכרה שרכונה נותר ברשותה. היא ביררה, והסתבר לה שמותר לה להפקיד את רכונה תחת תעודת-זהות. אן הגיעה לכלא עם מוריס פולארד, שם נאמר להם: "יופי שיש לך ספורט, אבל בינתיים בעלך שוחרר!"

היה גשם נורא, קור, אן חיתכה וחיתכה לג'יי. בינתיים טילפן מוריס לריצ'רד הייבי, הפרקליט הגיב: "זה נשמע לי כמו מלכות. ישחררו אותו, ועוד יירו בו כאיוה רחוב חשוך!" הוא התערב מיד, ולמעשה היה זה ריצ'רד הייבי שעצר את שיחרורו של ג'יי.

עם אן ארבע-חמש פעמים בשבוע. לא אותו השבוע לא טילפנתי אליה. לא חשוב, כרגע, מה היתה הסיבה. מייד סגרתי את מכשיר-הטלוויזיה, וטילפנתי אליה. מהעבר השני ענה מעי נה אוטומטי. ברגע שהתחלתי להשאיר הודעה, אן ענתה. היא דיברה בקור-רוח, ואמרה שמוריס (אביו של ג'ונתן) נמצא איתה, והכל בשליטתם.

איך אפשר לתאר את אן? בתי היא מבדיקה, חכמה. ג'ונתן? הוא מבדיק מאודי-מאוד. זהו התיאור הראשוני ש עולה במוחי. חולה שיגעון-גדול? נו, באמת! זהו מסעית-עמולה של גורמים בישראל, המנסים להתערב מכל העניין. חוץ מזה, ג'ונתן הוא עדין וסבלני.

שערותיה הלבנו

כיום היא נמצאת ככלא שונה, כלא לקסינגטון. שיערה הגיניגי הפך שיבה.

לפני כמה חודשים היא היתה מאוד דומה לך.

אני מבקר אותה ככל שאני יכול, ואני רואה אותה נגמרת למול עיניי, גועזת! היא מרזה מיום ליום. היא מאוד-מאוד חולנית. הרופאים שם אינם יודעים כיצד לטפל בה, והם מנסים עליה סוגי תרופות חדשים. לכן היא סובלת מתופעות-לוואי: תוקפות אותה מיגרנות, ויש לה רגעים ארוכים של בלקאאוט מוחלט. אני פוחד! אם תאבד יותר מישקל — היא תמות! מותר לה לקבל רק ביקורים של אנשים מתוך רשימה שמית בת 15 שמות. האנשים שברשימה נבדקים היטב, לזוג חברים שלי, המכירים את אן מזה שנים, לא התירו ביקור.

לא מכבר הוסיפה אן שמת לרש"י מה, אך הניירות שהגישה אברו, ככלל, מתרחשים שם דברים מודרים. למשל: הותר לה לכתוב מיכתבים, אך היא לא קיבלה בולים כדי לשלוח אותם.

רפי ומרים איתן
האם היא יודעת אנגלית?

בינתיים הומינה אן מונית, ופיתאום קפצו מהשיחים שליד הכלא שני אנשים. נאמר לנו להביא אותך פנימה (לכלא!) אמרו לאן.

לכן בתי התאהבה בו. אלה תכונות הקוסמות לנשים. היינו ביחסים טובים מאוד. גם עם הוריי אני ביחסים טובים.

מותר, לה ולג'ונתן, לשוחח זה עם זה פעם בחודש. חוץ מזה, מותר לה לטלפן מדי יום שיהיה בת 15 דקות. היא חיבת להגיש שבוע מראש את רשימת האנשים שאליהם היא עומדת לטלפן, ולקבל אישור על כך. מוכן שמאוינים לשיחות. המיכתבים בינה לבין ג'ונתן — הנמצא בכלא מרוחק — מצנוזרים. באחד מיכתביו כתב לאן את רשמיו מתוכנית שהאיון לה ברריו. מה עשיתי צניזרו. הם כליך מפוזרים מהם, ש צניזרו אפילו את מה ששודר ברריו. אן מטלפנת אליי פעם-פעמיים ב שבוע. לפעמים היא נשמעת פחות טוב, לפעמים — יותר. בין שיחותי איתך דיברתי איתה פעמיים. היא חיה ככא בים איומים. היא רוצה לשמוע אם יש

היא היתה כבולה

אותו הבוקר, כיום החמישי, לא ידעתי מה לעשות: האם עלי לב טל את פגישותי ולטוס מיידי לאן? בתי אמרה שאין מה למהר, שאצטרף אליה בסוף-השבוע. היא הצליחה להרגיע אר תי.

לא העליתי על דעתי את הרעיון שיעצרו גם אותה. מה פיתאום? קניתי את כל העיתונים האפשריים. הכותרות והסיפורים היו כליך דמינניים. עד שחשבתי שאולי זה כלום — הכל פריי הדימיון של מישהו, או סתם טעות.

איש שיש לו בעיות

לפני שלושה שבועות הגישו האחים ריצ'רד וג'יימס הייבי, פרקליטיהם של ג'ונתן (ריצ'רד) ואן (ג'יימס) פולארד, את הניירות הכרוכים בתהליך העירעור על זר-דינים הקשה של הזוג שהואשם בריגול.

ריצ'רד הייבי הגיש את ניירותיו ב־30.6.87, ואילו אחיו ב־1.7.87. עלי-מי ג'יימס הייבי, יש להניח שתשובת השופטים תתפרסם ב־2.7.87. אן פולארד, אס כי אני עלול לקרוא עלי-כך בעיתון... אחיו ריצ'רד הוסיף ב־6.7.87: "אניני יודע יותר ממה שאת יודעת ואני מתוה, מדמדף מדי יום בכל העיתונים האפשריים... מדוע ברצונך לפגוש את אביה של אן (ברנרד אנדרסון)? הוא בעיית! הייתי מעדיף שתהיי בקשר עם מוריס פולארד (אביו של ג'ונתן). הוא בחור רציני!"

גם ג'יימס הייבי לא יצא מגדרו כשמע שברצוני לפגוש את אנדרסון והסביר לי, "בינינו, ו.ל.א לציטוט בשום אופן-רופנים! מדוע, אם כי שיתף עימי פעולה באומן הראוי לציון.

הרושם שהצטייר אצלי, לפני שפגשתי לראשונה באנדרסון במישרדו בניו-יורק, היה של אדם רודף-פירסום, שלא יירתע לעשות כסף מאסונה של בתו. המרצה את עונשה בכלא. סיפרו לי על סרט שהוא מנסה להפיק על סיפורם של ג'ונתן ואן פולארד, על ספר שהוא כותב.

אנדרסון הוא ברנש מעניין, בהחלט לא שיגרתי. הוא איש ענלגל, נוטה למצניזרוח. מדי פעם, במשך השיחות, נתלחלחו עיניו, ונראה כאילו הוא עומד לבכות. אחר-כך שב לעצמו והתקבל הרושם כאילו הוא מרוצה מהסיטואציה שאליה נקלע בחודשים האחרונים. כשחיפש עבורי תמונה של עצמו. העיר: "פעם פירסמו תמונה שלי בעמוד הקדמי של וול-סטרטי-גורנאל. את יודעת מה קרה אחרי-כן? קבלתי כמאה מיכתבים מנשים שהתעניינו. רצו לדעת, להכיר, הציעו הצעות..."

אנדרסון הוא איש יחסי-ציבור. הוא סיפר לי כי מאז התפוצצה פרשת פולארד, איננו עובד למעשה, ואיבד את כל חסכוניותו. בזמן שהותי בניו-יורק טילפן אליי שמח וצוהל, וסיפר לי שהוא עומד לחתום על חוזה-עבודה מסויימים. עומד לעבור למישרד חדש, דידה אחרת. איש בתנועה מתמדת. נראה כי דווקא מיקצועו, יחסי-ציבור, והמרץ שהוא משקיע כדי לעזור לבתו ולבעלה, הם המפריעים לגורמים אחרים המעורבים בפרשה. רעיונותיו — הפקת סרט, כתיבת ספר, כדי להופיע עימו בתחנות טלוויזיה ורדיו ובעיתונות הכתובה, פירסום קומוניקטים — נוגדים את אורח-המחשבה הסולידי של הפרקליטים ואת הנסיונות להרחיק את אמצעי-התיקשות מהמאמצים השקטים הנעשים להקל בעונשם של הזוג פולארד.

באחרונה שכרו הורי הזוג את שרותיו של הפרופסור הנודע, אלן דרשוויץ, כפרקליט נוסף לג'ונתן פולארד, ואילו אחיו, נייסון דרשוויץ, נשכר עבור אן. שוב קומביניציה של אחים, העיר באוזניי אנדרסון. כששאלתי אותו אם הם יעבדו ביחד עם האחים הייבי, נתן לי אנדרסון תשובה מעורפלת למדי, בנוסח: "אלה יעבדו ואלה יעבדו!" סמוך לשובי ארצה טילפן אליי אנדרסון והתלונן: "הם לא נותנים לנייסון לייצג את אן!"

מי זה, הם? מדוע! אנדרסון הנרגש רק הסביר לי שבזוודאי הבעיה תיפתר, זהו רק קושי נוסף שהם (השילטונות האמריקאיים) מנסים להערים בדרךנו."

כמה דקות לפני שעזבתי את ניו-יורק, סיפר לי אנדרסון המיואש על התפתחות נוספת: "אן טילפנה אליי הבוקר. נראה שעומדים לפרסם את החלטת השופטים השבוע. לכן הודיעו לה שעליה להתחיל לעבוד. ברור שהעיתוי אינו מיקרי, רוצים להראות שהיא בריאה ומסוגלת לתפקד. וזהו שקר וכזב. היא אמורה להתחיל לעבוד מחר (יום חמישי, ה־16.7.87) כסייעת לרופא-שיניים. מאיפה היא יודעת לעשות זאת! ובכן, היא לא יודעת!"